

Harjunteen koulun valinnaisaineopas lv. 2026–2027

9. luokan VALINNAISAINHEET lukuvuodelle 2026–2027

Hyvä 8.-luokkalainen,

Tästä löydät tietoa 9. luokan valinnaisaineista. Perehdy valinnaisainetarjontaamme huolellisesti yhdessä huoltajiesi kanssa ennen päätöksentekoa.

Jokainen oppilas valitsee **kahdenlaisia valinnaisaineita 9. luokalle:**

yhden taide- ja taitoaineiden (TAI TAI) valinnaisen aineen (kaksi tuntia viikossa, 2 vvt)

ja **yhden koulukohtaisen valinnaisen aineen** (kaksi tuntia viikossa, 2 vvt). Tee myös kaksi varavalintaa kummastakin ryhmästä.

B2-saksa ja B2-espanja jatkuvat yhdeksännellä luokalla, joten B2-saksan ja B2-espanjan opiskelijat valitsevat **yhden taide- ja taitoaineiden valinnaisaineen**. Kun valinnainen aine on valittu, se on sen jälkeen pakollinen, sitä ei sen jälkeen voi muuttaa kuin todella painavista syistä vain huoltajan ja apulaisrehtorin luvalla.

Valinta tehdään Wilmassa tulevan linkin kautta tammi-helmikuussa 2026. Samasta oppiaineesta voi olla korkeintaan yksi valinnaisaine.

Ainevalinnoista ja valintaprosessista saat lisätietoa oppilaanohjaajalta. Aineiden ja kurssien sisällöstä voit kysyä myös aineiden opettajilta.

Innostavia ainevalintahetkiä toivottaen

Harjunteen koulun väki

Oppilaanohjaaja Päivi Hännikäinen
paivi.hannikainen@edu.loviisa.fi

Taide- ja taitoaineita (Tai Tai) ovat kotitalous, käsityö, kuvataide, liikunta ja musiikki. Näistä oppilas valitsee yhden 2 tunnin valinnaisen (2 vvt). Jokainen valitsee myös kaksi varavalintaa (varavalinta 1 ja varavalinta 2), koska ryhmä muodostetaan vain, jos siinä on tarpeeksi oppilaita. Huom! Taito- ja taideaineista 9. luokalla kaikilla on liikuntaa "pakollisena" lukujärjestyksessä kaksi vuosiviikkotuntia. Taide- ja taitoaineiden valinnaisaineet arvioidaan osana yhteisinä oppiaineina opetettavia taito- ja taideaineita. Lukuvuositoluidistuksissa ja peruskoulun päättötodistuksessa on siis yhteinen arvosana yhteisinä oppiaineina opetettaville taito- ja taideaineille sekä niiden valinnaisaineille (ei kuitenkaan koulukohtaisille vapaasti valittaville valinnaisaineille).

Koulukohtaisista, vapaasti valittavista valinnaisaineista oppilas valitsee yhden 2 tunnin valinnaisen (2 vvt). Jokainen valitsee lisäksi varavalinnat (varavalinta 1 ja varavalinta 2). Koulukohtaiset valinnaisaineet arvioidaan omana oppimääränään eli ne tulevat erillisinä näkyviin todistuksiin, myös päättötodistukseen. Yhteisiin oppiaineisiin liittyvät, vapaasti valittavat valinnaisaineet voivat kuitenkin vaikuttaa korottavasti aineen yhteisen oppimäärän päättöarviointiin.

Valitse yksi valinnaisaine kummastakin ryhmästä.

Lisäksi valitse molemmista ryhmistä kaksi varavalintaa (varavalinta 1 ja varavalinta 2).

TAI TAI

vKUV Kuvataide II
vMUB Bändikurssi II
vLIOML Monipuolinen liikunta II
vKOM Makuja maailmalta
vKSPMII Käsityö pehmeät materiaalit II
vKSTT Tekninen työ II

KOULUKOHTAINEN VAPAASTI VALITTAVA

vKUDII Kuvataide Digitaalinen kuva ja media
vLIOPK Palloilu II
vKOTT Tuumasta toimeen II
vKSPEII Käsityö pehmeät materiaalit II
vKSP Puukkokurssi
vSUKL Luova kirjoittaminen
vMAV Matematiikan valinnaiskurssi
vYHL Käytännön lakitieto
vYHY Yrittäjyyskasvatus
vRAT Ranska tutuksi
vTIOII Tietotekniikka - ohjelmointi II

9.-LUOKKALAISTEN VALINNAISAINHEET lukuvuodelle 2026–2027

KUVATAIDE

TAI TAI

vKUV Kuvataide II (2 vvt)

Laaja kuvataiteen kurssi, joka on myös jatkoa 8. luokan syventävälle kuvataiteelle. HUOM! Voit ottaa tämän, vaikka et olisi ollut kasilla kuvataiteessa.

Kurssilla tehdään kuvataidetta erilaisilla välineillä niin piirtäen, maalaten, rakennellen kuin digitaalisestikin ja tutustutaan taidehistoriaan. Sisältöä voidaan räätälöidä yhdessä oppilaiden kanssa. Kurssin kevätpuolella teemme laajemman oman päättötyön tai projektin, jonka voi toteuttaa itselleen mieluisalla tekniikalla tai materiaalilla. Arviointi: numeerinen, vaikuttaa kuvataiteen päättöarvosanaan

KOULUKOHTAINEN VAPAASTI VALITTAVA

VKUDII Kuvataide - Digitaalinen kuva ja media (2 vvt)

Kurssi painottuu digitaaliseen työskentelyyn, mutta voimme käyttää apuna perinteisiäkin kuvantekemisen välineitä ja tekniikoita. Kurssilla tutustutaan mm. valokuvaukseen ja digitaalisen kuvankäsittelyyn, digimaalaukseen/piirtämiseen, mediakuvaan, elokuvan tekemiseen, animointiin ja graafisen suunnittelun perusteisiin. Teemme erilaisia pienempiä harjoitustöitä ja jonkun isomman projektin yhteistyönä (esim. animaatioelokuva, musiikkivideo tms). Kurssin sisältö suunnitellaan yhdessä oppilaiden kanssa ja se on mahdollista valita vaikeaksi jos ei ole kasilla opiskellut kuvataidetta. Arviointi: numeerinen

MUSIIKKI

TAI TAI

vMUB Bändikurssi II (2 vvt)

Bändisoittimien – kitara, basso, rummut, koskettimet – ja bändissä laulamisen harjoittelua. Oppilas voi valita oman instrumenttinsa mieltymyksensä ja kiinnostuksensa mukaan. Kurssilla syvennetään soitto- ja laulutaitoja sekä harjoitellaan erilaisia bändille sopivia kappaleita. Opitaan yhteismusisointia sekä esiintymiseen johtava harjoitteluprosessi. Esiinnytään koulun tilaisuuksissa. Arviointi: numeerinen, vaikuttaa musiikin päättöarvosanaan

LIIKUNTA

TAI TAI

vLIOML Monipuolinen liikunta II (2 vvt)

Kurssilla tutustutaan monipuolisesti eri liikuntalajeihin ja jatketaan edelleen viitepelien ja leikkien maailmassa. Lajivalikoimassa huomioidaan käytettävissä olevat resurssit ja osallistujien kiinnostuksen kohteet. Tavoitteena on rentoutua liikkumalla, kehittää motorisia taitoja, oppia lisää eri liikuntalajeihin liittyviä lajitaitoja, parantaa fyysistä kuntoa ja lisätä sosiaalisia valmiuksia.

Arviointi: numeerinen

KOULUKOHTAINEN VAPAASTI VALITTAVA

vLIOPK Palloilu II (2 vvt)

Syvennetään jo harjoiteltuja pelitaitoja monipuolisten harjoitteiden ja vaativampien pelimuotojen avulla. Yksittäiseen lajiin käytetään enemmän aikaa kuin palloilu I:llä. Kurssilla voidaan aloittaa myös uusien pelien opettelu, alkeista asti. Tavoitteena edistyä palloilulajeissa yleisesti sekä oppia ohjelmassa oleviin peleihin liittyviä yksittäisiä lajitaitoja ja taktisia valmiuksia.

Arviointi: numeerinen

KOTITALOUS

TAI TAI

vKOM Makuja maailmalta (2 vvt)

Oppilas tutustuu eri maiden ruoka- ja tapakulttuuriin teoriassa ja käytännössä. Oppilas harjoittelee erilaisten keittiön työvälineiden ja koneiden käyttöä.

Kurssiin kuuluu ruokakulttuuriesitelmän laatiminen sähköisesti.

Arviointi: numeerinen, vaikuttaa kotitalouden päättöarvosanaan

KOULUKOHTAINEN VAPAASTI VALITTAVA

vKOTT Tuumasta toimeen II (2 vvt)

Oppilaat valmistavat ateriakokonaisuuksia omien ja opettajan suunnitelmien mukaan.

Oppilas syventää myös aikaisemmin oppimiaan kotitalouden tietoja ja taitoja.

Arviointi: numeerinen

KÄSITYÖ, PEHMEÄT MATERIAALIT

TAI TAI

vKSPMII Käsityö pehmeät materiaalit II (2 vvt)

Syvennetään jo opittuja käsityötekniikoita, tutustutaan uusiin käsityön erikoismenetelmiin, syvennetään suunnitteluprosessia ja kokeillaan rohkeasti eri materiaaleja. Oppilas saa itse vaikuttaa siihen, millaisia tuotteita valmistaa ja mihin tekniikoihin keskittyy. Suunnitteluaan voi suunnata haluamalleen alueelle, esim. pukeutuminen, sisustus, taidetekstiilit tai kierrätysmateriaalit. Arviointi tapahtuu koko prosessia seuraten ja oppilaan oman arvioinnin huomioiden.

Arviointi: numeerinen, vaikuttaa käsityön päättöarvosanaan

KOULUKOHTAINEN VAPAASTI VALITTAVA

vKSPEII Käsityö pehmeät materiaalit II (2 vvt)

Syvennetään jo opittuja käsityötekniikoita, tutustutaan uusiin käsityön erikoismenetelmiin, syvennetään suunnitteluprosessia ja kokeillaan rohkeasti eri materiaaleja. Oppilas saa itse vaikuttaa siihen, millaisia tuotteita valmistaa ja mihin tekniikoihin keskittyy.

Suunnitteluaan voi suunnata haluamalleen alueelle, esim. pukeutuminen, sisustus, taidetekstiilit tai kierrätysmateriaalit. Arviointi tapahtuu koko prosessia seuraten ja oppilaan oman arvioinnin huomioiden

Arviointi: numeerinen

KÄSITYÖ, KOVAT MATERIAALIT

TAI TAI

vKSTT Tekninen työ II (2 vvt)

Kurssilla syvennetään eri materiaalien ja tekniikoiden osaamista. Valmistettavat tuotteet voivat olla esimerkiksi kirstu, hylly, ankkuri, korurasia jne. Kurssilla hyödynnetään laserleikkurin mahdollisuuksia töiden valmistuksessa, esim. koristelussa. Oma ideointi ja suunnittelu ovat lähtökohtana esineiden valmistuksessa.

Arviointi: numeerinen, vaikuttaa käsityön päättöarvosanaan

KOULUKOHTAINEN VAPAASTI VALITTAVA

vKSP Puukkokurssi (2 vvt)

Kurssilla valmistetaan puukko, taontatyö tai muu metallityö, joka syventää alan osaamista. Koneiden käyttö materiaalien muokkauksessa (esim. plasmaleikkaus) antaa laajemman mahdollisuuden valmistaa tuotteita. Oma ideointi ja suunnittelu on lähtökohtana esineiden valmistuksessa.

Arviointi: numeerinen

ÄIDINKIELI

KOULUKOHTAINEN VAPAASTI VALITTAVA

vSUKL Luova kirjoittaminen (2 vvt)

Pidätkö kirjoittamisesta, tarinoiden kertomisesta, tunnelmien luomisesta? Haluatko vahvistaa omaa kertojanääntäsi, oppia elävää kieltä, löytää lisää keinoja ilmaisuun? Tule luovan kirjoittamisen kurssille. Opimme hauskojen kirjoitustehtävien avulla vahvaa kirjallista ilmaisua. Teemme erilaisia eläytymisharjoituksia, leikittelemme kielen keinoilla ja tyyलेillä – kirjoitamme, kirjoitamme ja kirjoitamme.

Arviointi: numeerinen

MATEMATIIKKA

KOULUKOHTAINEN VAPAASTI VALITTAVA

vMAV Matematiikan valinnaiskurssi (2 vvt)

Kurssi muodostuu kahdesta osuudesta. Syksyllä perehdytään matematiikan maailmaan. Käydään läpi mm. taikatemppuja matematiikan, loogisen päättelyn ja ongelmanratkaisun kautta. Tutkitaan, miten erilaisia taikatemppuja tehdään ja idea niiden takana. Tutustutaan eri matematiikan osa-alueisiin ja käytännön sovelluksiin. Keväällä kerrataan ja syvennetään peruskoulun matematiikan opintoja ja luodaan oppilaille valmiuksia lukio-opintoja varten. Erityisen tärkeänä osana on opetella oikeanlaiset opiskelutekniikat lukiota varten. Ryhmän taitojen ja kiinnostuksen mukaan käsitellään mm. seuraavia aihealueita: potenssit, polynomit, funktiot, rationaalilausekkeet, yhtälöt ja yhtälöparit.

Arviointi: numeerinen

YHTEISKUNTAOPPI

KOULUKOHTAINEN VAPAASTI VALITTAVA

vYHL Käytännön lakitieto (2 vvt)

Kiinnostaako sinua, miksi tietyistä rikoksista saa tietynlaisia tuomioita? Miksi yksi lakia rikkonut selviää sakoilla, kun toinen saa vankeutta? Miksi elinkautisvanki ei oikeasti ole loppuelämänsä vankilassa? Tällä kurssilla tutustutaan lakeihin ja niiden merkitykseen oikeusvaltion kansalaiselle. Kurssilla käydään läpi keskeisiä Suomen lainsäädännön osa-alueita ja niiden toteutumista käytännössä ajankohtaisten esimerkkien kautta. Lisäksi kurssilla osallistutaan joka toinen vuosi järjestettävään Nuorten parlamenttiin.

Arviointi: numeerinen

vYHY Yrittäjyyskasvatus (2 vvt)

Onko sinulla bisnesvaistoa? Mahtava liikeidea? Oletko hyvä rahan kanssa? Unelmoitko vaurastumisesta? Tällä kurssilla sinut vihitään yrittäjyyden maailmaan. Keksit ryhmäsi kanssa liikeidean, jota jalostetaan kurssin aikana opettajan johdolla ja lopulta pääsette markkinoimaan ideanne ja mahdollisesti voittamaan rahaa! Kurssilla opetellaan yrittäjyyteen liittyviä keskeisiä kokonaisuuksia. Kurssi antaa mahdollisuuden laajentaa oppilaan tietämystä liike-elämästä ja yrittäjyydestä, sekä oppia työelämässä tarvittavia taitoja. Kurssin aikana osallistutaan Yhdysvaltojen suurlähettilään luotsaamaan Ambassador's Entrepreneurial Challenge -kilpailuun.
Arviointi: numeerinen

MUUT

KOULUKOHTAISET VAPAASTI VALITTAVAT

vTIOII Tietotekniikka - ohjelmointi II (2 vvt)

Kurssilla tutustutaan peliohjelmointiin ja tehdään omia pelejä. Kurssi ei ole pelkästään ohjelmointia, vaan myös loogista ajattelua, ongelmanratkontaa, tarinankerrontaa ja visuaalisten taitojen kehittämistä. Osana kurssia on myös tutustua peliteollisuuteen ja videopelien historiaan ohjelmoinnin näkökulmasta. Tavoitteena on, että oppilas oppii ohjelmakoodin ja ohjelman toiminnan välisen yhteyden ja oppii hahmottamaan, miten kirjaimellisesti tietokone tulkitsee annettuja ohjeita. Samoin tavoitteena on, että oppilas tiedostaa, että hänellä on yleisesti ottaen mahdollisuus hankkia itselleen joitakin ilmaisia ja toimivia ohjelmointiympäristöjä ja halutessaan jatkaa harrastusta myös kurssin jälkeen. Kurssi soveltuu sekä aloittelijoille että 8. luokan peliohjelmointi -kurssin suorittaneille.

Arviointi: numeerinen

vRAT Ranska tutuksi (2 vvt)

Tällä kurssilla tutustutaan ranskan kielen perusteisiin ja ranskankielisten maiden kulttuuriin monipuolisesti ja hauskasti eli saat hyvät perustaidot kielestä sekä rikkaasta kulttuurista ja tavoista. Tavoitteena on saavuttaa sellainen peruskielitaito, jolla pärjät helpoissa tilanteissa arkielämässä ja josta voit jatkaa ranskan opintojasi myöhemmin. Tunneilla opiskellaan rennolla ja hauskalla otteella. Pääpaino on käytännön kielitaidossa ja suullista harjoitusta tehdään paljon. Aihepiireinä esimerkiksi matkailu, vapaa-aika ja harrastukset. Oppilaat voivat myös itse vaikuttaa aihepiirien valintaan. Tunneilla hyödynnetään paljon musiikkia, videoita ja muuta autenttista materiaalia sekä pelejä. On parle français!

Arviointi: numeerinen